

→ cipat. Hi ha que són peixaters, però la majoria són distribuïdors que disseminaran la compra per tota la península i més enllà. En unes pantalles, s'especifica la barca de procedència (perquè com després explica un d'aquests corredors, "hi ha qui intenta enganyar amb la qualitat del producte"), l'espècie, els euros que s'estan disposats a pagar, els quilos per caixa i qui n'és el comprador final. Ara passen uns polps roquers, ara una bacoreta de mida gegantina, ara una safata curulla de caragols, ara uns jovells diminuts. La desfílada es fa encara més exuberant quan arriben els vaixells d'arrossegament, allà cap a les cinc de la vesprada. Abans, s'ha posat a la venda el peix capturat amb arts menors. Avui, s'hi han capturat 17,3 tones de peix només a la Ràpita. L'any passat ací es van vendre 2.700 tones de quilos de peix per un valor de 13 milions d'euros. Avui, la venda suma 69.000 euros.

Els pescadors de la Confraria Verge del Carme, però, no estan contents. Aquest any l'administració els ha obligat a canviar el període de veda i, diuen, n'han eixit perjudicats. Abans paralitzaven l'activitat els mesos de juliol i agost i ara ho han de fer el juny i el juliol. "Els peixos són encara massa xicotets i els hauríem de deixar créixer més", es lamenta Eusebi Rosales, president de la Confraria i pescador fill i nét de pescadors que té una barca d'arrossegament amb la què avui ha dut a terra 318 quilos de peix. "Nosaltres som els qui millor coneixem la mar –es reinvidica Rosales–. Ens haurien de consultar decisions tan importants com els períodes de veda perquè nosaltres som els principals beneficiats o damnificats de fer d'una o d'una altra manera". La flota de Sant Carles està formada per 86 barques, de les quals 45 són d'arrossegament i 41 d'arts menors. En total, cada dia surten a la mar unes 270 persones. La xifra ha anat a la baixa en els darrers anys. L'any 2015 hi havia 107 embarcacions i 317 tripulants, segons els registres de la Confraria. Aquest és un ofici dur, forjat de salnitre i a cops d'ona. Només cal veure les cares dels qui desembarquen i carreguen caixes amunt i avall. "Aquesta no és una professió per a tot el món", diu un home d'uns trenta anys que espera el seu torn entre l'eixam de pescadors que poblen els exteriors de la llotja de la Ràpita.

Un mar exhaurit

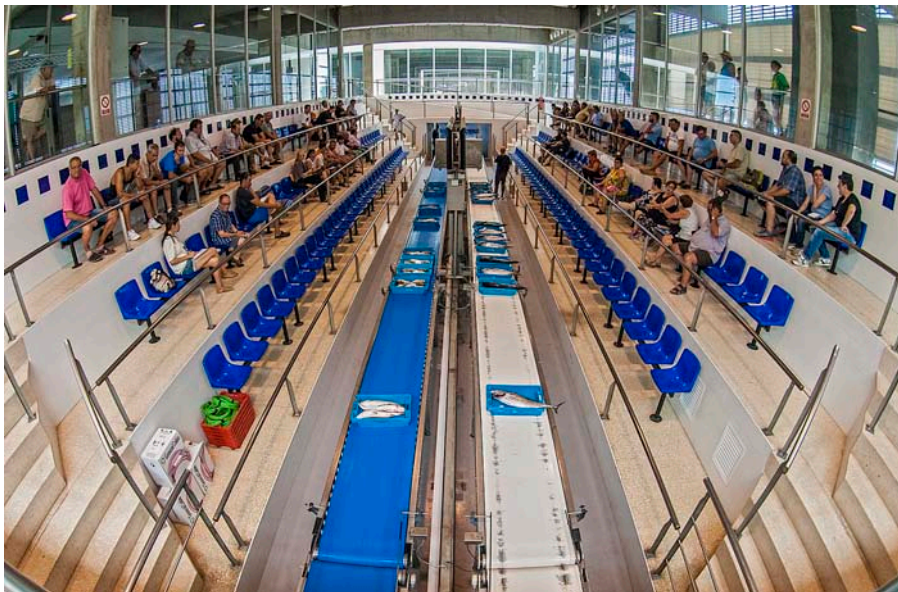
Noranta-dos quilòmetres més al nord, al port de Tarragona, ja fa unes quantes hores que el frenesí diari ha donat peu a una certa quietud. Ací salpen a la nit i és a primera hora del matí que els vaixells tornen a port. Ací no hi ha subhasta, ni arrieros, perquè la captura és venuda per endavant. Els vaixells arriben ordenadament al moll pesquer i descarreguen centenars de caixes plenes de gel i peix blau. D'ací, van a parar a una cadena de processament on es tornen a encaixar en recipients de suro blanc. Després s'apilen i es dipositen en una sala de refrigeració a l'espera de ser carregats en camions i furgonetes. Si l'engranatge funciona correctament, en poques hores, estaran parats als taulells de les peixateries de mitja Espanya i d'allí al plat.

El de Tarragona va ser, durant molts anys, el port de referència per a la sardina i el seitó (o aladroc, perquè la denominació varia, segons la situació geogràfica) a la Mediterrània occidental.

Tanmateix, de fa uns anys, els pescadors es miren amb inquietud la mar. Els qui s'hi dediquen diuen que les captures de peix blau han disminuït d'una manera alarmant i que aquest únicament és el senyal dels mals que pateix aquest ecosistema. Ja no es captura tant com abans i els exemplars que cauen a les xarxes dels pescadors no tenen la qualitat ni el sabor d'abans. Els falta greix, diuen els qui hi entenen. "A tot arreu es registren disminucions en les captures, però en cap lloc com ací", assegura Miquel Brull, president de la Confraria de l'Ametlla de Mar.

El març passat, l'Associació del Peix Blau de Tarragona, que aixopluga tres confraries i 17 embarcacions, va posar xifres a aquesta catàstrofe: des de l'any 2008, les captures de sardina han disminuït un 86%. Les dades encara són més esfereïdores si es comparen amb les registrades durant els últims anys del segle passat, quan es va marcar un rècord de captures. Així, per exemple, l'any 1999 es

➔ afecta el plàncton, que és el principal aliment de la sardina.

Tanmateix, és la piscifactoria de tonyina roja de l'Ametlla de Mar la que està en el seu punt de mira. En aquesta localitat del Baix Ebre va entrar en funcionament l'any 2005 una granja gegantina d'aquesta espècie. La companyia Balfegó disposa del 28% de la quota estatal de pesca de tonyina. El que fa és pescar en alta mar amb dos vaixells i després engrossir els exemplars a la seua granja. I això, asseguren els pescadors, està provocant la ruïna dels pescadors de peix blau.

Tant és així, que les naus de la localitat, un total de sis, s'han hagut de traslladar a Tarragona per poder mantenir la seua activitat. "Teníem un dels millors caladors però fa quatre anys va començar a desaparèixer", es lamenta Miquel Brull, president de la Confraria de Pescadors de l'Ametlla. "Tenen 10 o 12 bases amb 2.000 tones de tonyina, a les quals llancen 100 tones de pinso, que atrauen altres tonyines, que mengen altres peixos més xicotets –relata Brull–. Entre això i els excrements que generen han aconseguit carregar-se la cadena tròfica i el cicle natural dels peixos. Nosaltres en som els principals perjudicats". El 85% de les vendes dels Balfegó les fan a l'exterior, sobretot al Japó i els Estats Units. L'any passat van facturar 38 milions d'euros. Amb 200 treballadors, s'ha convertit en un dels motors econòmics de la localitat però també ha portat la calamitat als pescadors xicotets. Fet i

Radiografia de la pesca als Països Catalans

2015

➔ CATALUNYA

CAPTURES

NAUS*

PESCADORS

➔ PAÍS VALENCIÀ

22.129

➔ ILLES BALEARS

3.392

*Inclou tot tipus de naus pesqueres

**Dades del 2013

Font: Generalitat de Catalunya, Generalitat Valenciana, Govern de les Illes Balears.

fet, el d'aquesta granja és l'exemple de com un impacte humà intensiu sobre l'ecosistema té conseqüències directes sobre el cicle de la natura.

Una política pesquera pròpia

No obstant això, hauran de ser els es-

tudis científics els que determinen si la granja de tonyines és o no la responsable de les disminució del peix blau. De moment, a la Conselleria d'Agricultura, Ramaderia, Pesca i Alimentació diu que són conscients del problema. D'una banda, han traslladat al Ministeri la petició dels pescadors de realitzar un estudi científic. D'una altra banda, han demanat un estudi a l'AZTI, un centre tecnològic expert en innovació marina i alimentació d'Euskadi, per reorientar la comercialització del peix blau. "Malgrat que, des de l'Estat, sempre s'ha focalitzat més en la pesca atlàntica i de gran altura, aquesta pesca a la costa catalana té potència i molta capacitat d'afrontar bé els reptes de futur de sostenibilitat i viabilitat econòmica", assegura a EL TEMPS la consellera Meritxell Serret. El seu departament té previst implementar a mitjà termini una política pesquera catalana consistent, principalment, a posar en marxa plans de cogestió per àrees. En l'elaboració d'aquests plans hi treballarà un comitè on participaran administració, pescadors, científics i societat civil. La intenció és replicar a grans trets l'exemple de Roses, on l'entesa de tots ha permès recuperar la població de lluços. "La música ens sona bé i es nota voluntat fer les coses bé, però el problema serà quan Madrid hi haja de donar el vist-i-plau", diu Agustí Rillo, que no s'està de cridar l'atenció sobre la competència deslleial que suposa la importació de peix blau procedent d'altres països amb exigències tècniques i mediambientals més laxes.

Més al sud, a la Ràpita, Eusebi Rosales prefereix ser caut. "Si volen que treballarem entre tots, serà positiu. Si es vol imposar l'opinió d'una part no avançarem gaire", diu, amb certa reticència. I si resulta que els estudis científics diuen que el problema és la sobrepesca?, li demanem: "Sobrepesca? Als científics els va molt bé dir que la culpa és dels pescadors, però hi ha moltíssims més factors que contribueixen a la disminució dels caladors", sentència. ●